

Notat

3. oktober 2014

Kommenteret høringsnotat om udkast til bekendtgørelse om udbud af tilladelser til programvirksomhed i den regionalt opdelte DAB-blok 3

Kulturstyrelsen sendte den 30. juni 2014 et udkast til bekendtgørelse om udbud af tilladelser til programvirksomhed i den regionalt opdelte DAB-blok 3 i høring med frist den 25. august 2014.

Bekendtgørelsesudkastet var bl.a. udarbejdet på baggrund af medieaftalen for 2012-2014, hvoraf det følger, at der – i lyset af beslutningen om at slukke for FM-båndet, såfremt det medio 2018 kan konstateres, at minimum 50 pct. af radiolytningen sker på digitale platforme – skal ske udbud af sendemulighederne i DAB-blok 3 på rent kommercielle vilkår. Det fremgik af høringsbrevet, at der ikke forud for høringen var taget politisk stilling til bekendtgørelsesudkastet.

Der er indkommet 16 hørings svar, som alle indeholder bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet. Følgende interessenter har afgivet hørings svar: Dansk Journalistforbund, Danske komponister og sangskrivere, Danske Medier, DILEM, BFE, Borch Teknik A/S, Forende Danske Antenneanlæg, Open Channel, Radio Øst FM, SBS Discovery Media, Teracom, Erhvervsstyrelsen, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kommunernes Landsforening, Forbrugerombudsmanden og Radio- og tv-nævnet.

Ingen bemærkninger:

Kommunernes Landsforening og Forbrugerombudsmanden tilkendegiver, at de ikke har bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om udbud af tilladelser til programvirksomhed i den regionalt opdelte DAB-blok 3.

I det følgende redegøres for hovedsynspunkterne i de modtagne hørings svar.

Mulighed for at opnå flere programtilladelser i én region

Danske Medier og SBS Discovery Media finder, at der bør være bedre mulighed for, at den enkelte ansøger kan opnå flere programtilladelser og dermed fortsat have mulighed for at sende flere formater, idet dette ifølge Danske Medier og SBS Discovery Media giver størst mangfoldighed. Danske Medier og SBS Discovery Media foreslår på den baggrund, at programtilladelserne udbydes i to tempi. En første runde hvor interesserede kan ansøge ved blot at udfylde et kort ansøgningsskema og stille en bankgaranti på eksempelvis 250.000 kr. og en eventuel anden runde, hvor der, hvis det konstateres at antallet af ansøgere overstiger udbuddet af programtilladelser, gennemføres en egentlig skønhedskonkurrence og en egnethedsvurdering.

Kulturministeriets kommentarer:

Kulturministeriet bemærker, at der i det bekendtgørelsesudkast, som har været i høring, er åbnet mulighed for, at en ansøger kan opnå flere programtilladelser i én region. Ministeriet tager dog ønsket om en anden tildelingsproces til efterretning og lægger på den baggrund op til en tildelingsproces, hvor det i en første runde er muligt for en ansøger at opnå flere programtilladelser, hvis der stilles en anfordringsgaranti på 250.000 kr. pr. ønsket programtilladelse. Såfremt antallet af ansøgte programtilladelser ikke overstiger 16, vil programtilladelse på dette grundlag blive tildelt. Hvis antallet af ansøgte programtilladelser overstiger 16, vil tildeling heraf ske ved en skønhedskonkurrence.

Skønhedskriterier

Danske Medier finder det mest hensigtsmæssigt, at programtilladelse i DAB-blok 3 tildeles så eksisterende radiostationer, som har vist deres værd, prioriteres højest, hvorefter ansøgere, der bidrager med lokal mangfoldighed og lokal tilknytning, får mulighed for at opnå programtilladelse. Alternativt foreslår Danske Medier, at ansøgningerne tillægges vægt, så radioerfaring tæller før anden medieerfaring, og at anden medieerfaring tæller før ingen erfaring. Danske Medier foreslår endvidere, at lokal radioerfaring vægtes højere end national radioerfaring. Teracom foreslår, at der ved frekvensknaphed tildeles de eksisterende FM-tilladelsehavere en programtilladelse, hvorefter der trækkes lod blandt øvrige ansøgere. Danske Medier anbefaler desuden, at det ikke bliver diskvalificerende, hvis radiostationerne kun er interesseret i en fraktion af et kommende område. Dansk Journalistforbund finder, at et skønhedskriterium bør være, at programmerne indeholder et minimum af egenproduceret indhold med et vist alsidighedskriterium. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anfører, at styrelsen forudsætter, at tildelingen af programtilladelser sker på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår.

Kulturministeriets kommentarer:

Kulturministeriet noterer sig ønsket om, at der i højere grad tages hensyn til de eksisterende lokalradioer og lægger på den baggrund op til at imødekomme ønsket om, at lokal radioerfaring vægtes højere end national radioerfaring, som igen vægtes højere end anden medieerfaring. Der lægges i øvrigt op til at præcisere, at det er erfaring med at drive *kommerciel* radiovirksomhed eller anden *kommerciel* medievirksomhed, der indgår som skønhedskriterium. En forlods tildeling af programtilladelser i DAB-blok 3 til de eksisterende FM-radiostationer vurderes ikke at være foreneligt med EU-retten. Det er Kulturministeriets vurdering, at tildelingen af programtilladelser på baggrund af de foreslåede skønhedskriterier mv. vil ske på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende vilkår.

I hvilken udstrækning sendenetten udbygges inden for den enkelte region er op til de respektive sendesamvirker. Det er således ikke diskvalificerende, hvis radiostationer kun er interesseret i en fraktion af et kommende område, men stationerne vil være forpligtet til at deltage i etablering og drift af sendenetten i regionen i overensstemmelse med den aftale herom, der måtte blive indgået i de enkelte sendesamvirker. For så vidt angår ønskerne om at lokal mangfoldighed,

lokal tilknytning og egenproduceret indhold vægtes i en skønhedskonkurrence henvises til, at det fremgår af medieaftalen for 2012-2014, at sendemulighederne i DAB-blok 3 udbydes på rent kommercielle vilkår. Kulturministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at indarbejde lokal mangfoldighed, lokal tilknytning eller egenproduceret indhold som skønhedskriterier.

Krav til programindhold

Danske Komponister og sangskrivere finder, at der bør stilles krav om 1) at mindst 30 % af musikfladen er dansksproget indhold, 2) at der er fokus på musikjournalistikken og 3) at der er krav om dækning af det regionale kulturliv.

Teracom anbefaler, at bestemmelserne om forbud mod skadeligt indhold for mindreårige bør udgå af bekendtgørelsen, og foreslår at der kun stilles krav om, at dansk lovgivning skal overholdes.

Kulturministeriets kommentarer:

Det fremgår af medieaftalen for 2014-2014, at der under henvisning til beslutningen om at slukke FM-båndet forberedes et udbud af sendemulighederne i DAB-blok 3 på rent kommercielle vilkår. Kulturministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at indarbejde forslagene til krav til programindholdet.

Kulturministeriet fastholder dog kravene om, at der ikke må udsendes programmer, som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, psykiske eller moralske udvikling mv., idet disse krav – som følger af AVMS-direktivet for så vidt angår fjernsynsudsendinger – også er indarbejdet i andre bekendtgørelser vedr. radio.

Krav i forbindelse med ansøgning om programtilladelse

BFE finder kravene vedrørende ansøgernes forretningsplan, planlagt programudbud, markedsanalyse, kompetence, økonomisk soliditet, likviditet mv. er for tunge og bureaukratiske. BFE anbefaler, at der udelukkende kræves en forretningsplan samt en ikke-bindende beskrivelse af programudbuddet. Borch Teknik A/S anbefaler også en mindre bureaukratisk ansøgningsprocedure.

Teracom finder at radioforetagenderne selv må være i stand til at vurdere, om de er i stand til at gennemføre den planlagte programvirksomhed og anbefaler på den baggrund, at alle kravene om at ansøgerne overfor Radio- og tv-nævnet skal sandsynliggøre at kunne gennemføre den planlagte programvirksomhed bør fjernes. Erhvervsstyrelsen bemærker, at bekendtgørelsesudkastet medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet, men vurderer, at de administrative konsekvenser ikke overstiger 10.000 timer årligt på samfundsniveau. Radio- og tv-nævnet bemærker, at bekendtgørelsesudkastet giver nævnet anledning til at konstatere, at der kan forventes et større arbejde i efteråret 2014, når Radio- og tv-nævnet skal foretage den i bekendtgørelsesudkastet forudsatte bedømmelse af ansøgernes forretningsplaner og mediemæssige erfaring.

Kulturministeriets kommentarer:

Kulturministeriet tager ønskerne om en mindre bureaukratisk ansøgningsprocedure til efterretning og lægger på den baggrund op til den ovenfor beskrevne procedure, hvor der i første omgang kræves en anfordringsgaranti. Der

lægges endvidere op til, at der også hvis antallet af ansøgte programtilladelser overstiger 16 anvendes en mindre bureaukratisk procedure, idet der lægges op til, at der til brug for en skønhedskonkurrence blot skal redegøres for soliditetsgrad, likviditetsgrad og erfaring med at drive kommerciel radiovirksomhed eller anden kommerciel medievirksomhed. Det skitserede nye forslag til udbudsprocedure vurderes alt i alt at ville være mindre bebyrdende for erhvervslivet og forårsage mindre arbejde i Radio- og tv-nævnet end den oprindeligt foreslåede udbudsprocedure kunne have gjort. Med hensyn til hvorvidt radioforetagenderne selv er i stand til at vurdere, om de kan gennemføre den planlagte programvirksomhed, er det Kulturministeriets vurdering, at der med fordel kan opretholdes krav til ansøgernes økonomiske formåen med henblik på at undgå useriøse ansøgninger.

Overdragelse af programtilladelser

Danske Medier, SBS Discovery Media og Borch Teknik A/S

foreslår, at overdragelse af programtilladelser bliver tilladt. Danske Medier og Borch Teknik A/S foreslår, at den erhvervende part fortsat skal overholde indholdet i den originale ansøgning. SBS Discovery Media anfører, at der ikke vil være kommerciel interesse for DAB-blok 3, hvis forbuddet mod overdragelser fastholdes.

Kulturministeriets kommentarer:

Kulturministeriet tager ønsket om at opretholde mulighederne for at overdrage programtilladelser til efterretning. Der lægges på den baggrund op til at ændre bekendtgørelsesudkastet, så overdragelse tillades.

Yderligere undersøgelser inden udbud af programtilladelser i DAB-blok 3

Borch Teknik A/S anbefaler, at der gennemføres en grundig markedsundersøgelse med henblik på afdækning om interesserede radiostationer kan opnå en sund forretning. SBS Discovery Media udtrykker bekymring for, at overgangen til DAB vil betyde pladsknaphed og højere omkostninger end på FM og anbefaler på den baggrund, at strukturen på det lokale radiomarked undersøges, så konsekvenserne for de eksisterende radiostationer er klarlagt inden der træffes politisk beslutning om udbud og udrolning af DAB.

Kulturministeriets kommentarer:

Det følger af medieaftalen for 2015-2018, at FM-båndet lukkes ved udgangen af 2019, såfremt det medio 2018 kan konstateres, at minimum 50 pct. af radiolytningen, herunder lytningen i biler sker på digitale platforme. Det følger endvidere af medieaftalen, at sendemulighederne i DAB-blok 3 i perioden indtil da udbydes. Kulturministeriet vurderer på den baggrund, at yderligere undersøgelser ikke er aktuelle.

Yderligere kapacitet

Danske Medier opfordrer Kulturstyrelsen til at undersøge mulighederne for yderligere kapacitet i nogle af de større danske byer, hvilket ifølge Danske Medier vil bringe det mulige antal kanaler op på ca. 30. Danske Medier henviser til en

undersøgelse foretaget af ABC-gruppen, hvori det anses for meget sandsynligt, at der i Aarhus, Odense og København kan findes sendemuligheder for etablering af yderligere multiplexer. Teracom opfordrer til, at der gøres plads til så mange kanaler som muligt ved at etablere et ekstra multipleks i regioner med mange ansøgere.

Kulturministeriets kommentarer:

Kulturstyrelsen er i dialog med Erhvervsstyrelsen om eventuelle tekniske muligheder for at allokere yderligere ressourcer til udsendelse af DAB-radio. Erhvervsstyrelsen har oplyst, at der vil være frekvensmæssig mulighed for små, enkeltstående DAB-senere i Aarhus, Odense og København. Brug af disse lokalradiosendere vil dog forudsætte koordinering med vores nabolande, hvilket typisk vil tage 6-12 måneder og indebærer en vis usikkerhed i forhold til det endelige resultat. DAB-blok 3 er med det foreslåede udbud af programtilladelser fuldt udnyttet, hvorfor en eventuel udvidelse af sendekapaciteten vil skulle findes uden for denne DAB-blok. Af samme grund vil brug af de foreslåede yderligere ressourcer til DAB-radio i Aarhus, Odense og København forudsætte en selvstændig politisk beslutning herom.

Antallet af programtilladelser i de 13 DAB områder

Teracom foreslår, at der tildeles *minimum* 16 programtilladelser i hvert DAB-område og ikke *op til* 16 programtilladelser, som foreslået i bekendtgørelsen. BFE anbefaler, at der gives dispensationsmulighed, så der kan udstedes 16-20 programtilladelser i hver DAB-region. SBS Discovery Media finder, at der skal gives plads til 16 og ikke kun 12 kanaler i hvert område.

Kulturministeriets kommentarer:

Kulturministeriet er som anført ovenfor i dialog med Erhvervsstyrelsen vedrørende mulighederne for på sigt at opnå yderligere kapacitet til kommerciel lokalradio på DAB. I det forestående udbud lægges op til, at der maksimalt udstedes 16 programtilladelser i hvert af de regionale DAB-områder, da det kan betyde forringelser af lyd kvaliteten, hvis der gives plads til flere programtilladelser.

Format

Teracom og BFE tilslutter sig, at der ved udøvelse af programvirksomhed i DAB-blok 3 skal anvendes DAB+-format. Borch Teknik A/S foreslår en markedsundersøgelse med henblik på at afdække om FM radio skal overgå til DAB eller andre digitale platforme. DILEM og Open Channel finder, at der i DAB-blok 3 i stedet for DAB+ formatet bør anvendes formatet DVB-T2, som ifølge DILEM og Open Channel giver FM-lydkvalitet og plads til også de ikkekommercielle radiostationer. DILEM og Open Channel foreslår desuden, at sendesamvirkerne selv får kompetence til at kunne vælge en nyere sendestandard end DAB+.

Kulturministeriets kommentarer:

Det følger af medieaftalen for 2015-2018, at FM-båndet lukkes ved udgangen af 2019, såfremt det medio 2018 kan konstateres, at minimum 50 pct. af radiolytningen, herunder lytningen i biler, sker på digitale platforme. Det følger

endvidere af medieaftalen, at sendemulighederne i DAB-blok 3 i perioden indtil da udbydes, og at der foretages den tidligere aftale overgang til DAB+. Kulturministeriet finder på denne baggrund ikke anledning til at foretage ændringer i forhold til valg af sendestandard.

Sendesamvirkerne

Danske Medier og SBS Discovery Media finder, at kravene til organisering af sendesamvirkerne fremstår utydeligt og indgår gerne i dialog med Kulturstyrelsen om dette. TeraCom finder, at det bør præciseres, at sendesamvirkerne har mulighed for at bede tredjepart om at forestå etablering og drift af sendenet. BFE anbefaler, at der stilles tekniske kvalitets- og kompetencekrav for så vidt angår sendesamvirkets operatørløsning, da der ifølge BFE ellers er risiko for fejl og teknisk u hensigtsmæssige regionale løsninger. Borch Teknik A/S foreslår, at det via en samarbejdsaftale sikres, at et eller flere medlemmer ikke kan påvirke sendesamvirkets økonomiske situation ved en pludselig udtrædelse. Dette kunne ifølge Borch Teknik A/S eksempelvis ske gennem en gensidig garantistillelse overfor sendesamvirkets medlemmer.

Kulturministeriets kommentarer:

Det bemærkes, at det følger af bekendtgørelsesudkastets § 10, stk. 5, at alle tilladelseshavere skal samarbejde om etablering og drift af sendenet i den enkelte region. Af bekendtgørelsesudkastets § 11 fremgår endvidere, at en programtilladelse kan inddrages, hvis vilkårene heri ikke overholdes, eller hvis den ikke udnyttes. Denne bestemmelse betyder, at Radio- og tv-nævnet i sidste ende har mulighed for at inddrage en programtilladelse, såfremt en programtilladelseshaver ikke vil medvirke til etableringen og driften af sendenet i regionen, som programtilladelsen hører til. Som følge af at udbuddet af programtilladelser i DAB-blok 3 skal ske på kommercielle vilkår, er det Kulturministeriets opfattelse, at de kommende programtilladelseshavere skal have mest mulig frihed til at indrette sig i sendesamvirkerne, som de selv finder mest hensigtsmæssigt, hvorfor reguleringen af sendesamvirkerne er blevet holdt til et absolut minimum.

Ikkekommercielle radiostationer

Danske Medier foreslår, at der reserveres én kanal på DAB+ til ikkekommercielle radiostationer og anbefaler, at der ikke efterlades nogen radiostationer på FM, da dette ifølge Danske Medier vil skabe uklarhed i kommunikationen om, hvor danskerne fremadrettet kan høre radio og vil skabe et nyt gråt marked for om en radiostation er kommerciel eller ikkekommerciel.

Kulturministeriets kommentarer:

Medieordførerne for partierne bag medieaftalen for 2012-2014 og medieordføreren for Liberal Alliance har d. 13. marts 2014 besluttet, at der ikke skal gives mulighed for at opnå støtte fra lokalradio- og tv-puljen til programvirksomhed i DAB-blok 3.

Det følger endvidere af medieaftalen for 2012-2014, at det overlades til de ikkekommercielle lokalradioer selv at beslutte, hvordan de ønsker at blive

distribueret efter slukningen af FM-båndet (FM eller digitalt). Der er således åbnet mulighed for, at de ikkekommercielle lokalradioer efter ”FM-slukket” fortsat distribueres via FM.

Ifølge medieaftalen for 2015-2018 igangsættes en forsøgsordning, der blandt andet skal give mulighed for at afprøve nye programformater og -typer i forhold til traditionel radio (og tv) og tilvejebringe viden om forbrugsmønstre vedr. lokalt indhold på internettet. Forsøgsordningen skal evalueres og på baggrund af evalueringen drøfter aftalepartierne – ifølge medieaftalen – i 2018, om der skal træffes beslutning om overgang til internetbaseret distribution af de ikkekommercielle lokale medier.